

भौमोऽत्रिः। वरुणः। त्रिष्टुप्।

प्र स॒म्राजै॑ बृ॒हद॑र्चा गभी॒रं ब्रह्म॑ प्रि॒यं वरु॑णाय श्रुताय॑।

वि यो ज॒घान॑ शमि॒तेव॑ चर्मो॑प॒स्तिरे॑ पृथि॒वीं सूर्या॑य ॥ ५.०८५.०१

यः। शमिता- रोगशमनकारकश्चिकित्सकश्चिकित्सायै। चर्म। विजघान इव - यथा हिंसितवांस्तथा। पृथिवीम्- अन्तरिक्षम्। सूर्याय- सवित्रे। उपस्तिरे- आस्तरणाय यथावश्यकसूर्यज्योतिषो भूमौ प्रचाराय हिंसितवान्। तस्मै। सम्राजे- राज्ञे। श्रुताय- श्रुतिप्रसिद्धाय। वरुणाय- जलाधिदैवतायेत्याधिभौतिके। ऋताधिदैवतायेत्याध्यात्मिके। बृहत्- महान्तम्। गभीरम्- गम्भीरम्। प्रियम्। ब्रह्म- मन्त्रम्। प्र- प्रकर्षेण। अर्च- समर्पय ॥१॥

वने॑षु व्य॒श्न॑न्तरि॒क्षं त॑तान॒ वाज॑मर्व॒त्सु प॑य॒ उ॒स्त्रिया॑सु।

हृ॒त्सु क्र॑तुं वरु॑णो अ॒प्स्व॑श्निं दि॒वि सूर्य॑मदधा॒त्सोम॑मद्रौ ॥ ५.०८५.०२

वनेषु- अरण्येषु। अन्तरिक्षम्- अवकाशम्। ततान- ससर्ज। अर्वत्सु- अश्वेषु। वाजम्- गतिम्। उस्त्रियासु- गोषु। पयः- क्षीरम्। हृत्सु- हृदयेषु। क्रतुम्- सङ्कल्पं प्रज्ञां वा। अप्सु- उदकेषु। अग्निम्- पावकम्। दिवि- नभसि। सूर्यम्। अद्रौ- गिरौ। सोमम्। वरुणः- ऋताधिदेवता। अदधात्- अस्थापयत् ॥२॥

नी॒चीन॑वारं वरु॑णः क॒ब॒न्धं प्र॑ स॒स॒र्जं रोद॑सी अ॒न्तरि॑क्षम्।

तेन॑ वि॒श्वस्य॑ भुव॒नस्य॑ राजा॒ यवं न॑ वृ॒ष्टिर्व्यु॑न॒त्ति भूम॑ ॥ ५.०८५.०३

नीचीनवारम्- अधोमुखविलम्। कबन्धम्- उदकवन्तं मेघम्। वरुणः- ऋताधिदेवता। प्र- प्रकर्षेण। ससर्ज। रोदसी- द्यावापृथिव्यौ। अन्तरिक्षम्। ससर्ज। तेन- अनेन। कर्मणा। विश्वस्य- सर्वस्य। भुवनस्य- जगतः। राजा- स्वामी वरुणः। वृष्टिः- सेचकः पुरुषः। यवम्। न- प्ररोहाय सर्वत्र प्रसारयतीव। भूम- पृथिवीम्। व्युनत्ति- सर्वत्रोनत्ति ॥३॥

उ॒न॒त्ति॒ भूमिं॑ पृ॒थि॒वीमु॒त द्यां॑ य॒दा दुग्धं॑ वरु॒णो व॒ष्ट्यादि॑त् ।

स॒म॒भ्रेण॑ वस॒त पर्व॑तासस्तविषी॒यन्तः॑ श्रथयन्त वी॒राः ॥ ५.०८५.०४

भूमिम्- पृथिवीम् । पृथिवीम्- अन्तरिक्षम् । उत- अपि च । द्याम्- नभः । उनत्ति- क्लेदयति । यदा ।
वरुणः- ऋताधिदेवता । दुग्धम्- उदकपूरणम् । वष्टि- कामयते । आदित्- तदा । पर्वतासः-
अद्रयः । अभ्रेण- मेघेन । सम्- सम्यक् । वसत- आच्छादयन्ति । तविषीयन्तः- बलकामाः ।
वीराः- मरुतो वाताः । श्रथयन्त- मेघान् श्रथयन्ति ॥४॥

इ॒मामू॒ष्वासुर॑स्य॒ श्रुत॑स्य॒ म॒हीं मा॒यां वरु॑णस्य॒ प्र वो॑चम् ।

मा॒ने॒ने॒व तस्मि॑न्वाँ अ॒न्तरि॑क्षे वि यो म॒मे पृ॒थि॒वीं सूर्ये॑ण ॥ ५.०८५.०५

इमाम्- एताम् । श्रुतस्य- श्रुतिप्रसिद्धस्य । असुरस्य- प्राणदस्य । वरुणस्य- जलाधिदैवतस्य
ऋताधिदैवतस्य । महीम्- महतीम् । मायाम्- प्रज्ञाम् । प्र वोचम्- प्रकर्षेण ब्रवीमि । अन्तरिक्षे ।
मानेनेव- मानं कर्तुमिव । तस्मिन्वान्- तस्थौ । पृथिवीम्- अन्तरिक्षम् । सूर्येण- सूर्यरश्मिना । वि
ममे- व्याप्तमकरोत् ॥५॥

इ॒मामू॒ नु क॒वित॑मस्य॒ मा॒यां म॒हीं दे॒वस्य॒ नकि॑रा द॒धर्ष॑ ।

ए॒कं यदु॒द्रा न॑ पृ॒णन्त्ये॒नीरा॑सि॒ञ्चन्ती॑र॒वन॑यः॒ समु॒द्रम् ॥ ५.०८५.०६

एकम् । समुद्रम्- अर्णवम् । एनीः- शुभ्राः । अवनयः- नद्यः । आसिञ्चन्तीः- उदकमासेचयन्त्यः ।
उद्रा- उदकेन । न । पृणन्ति- पूरयन्ति । तद्वत् । कवितमस्य- अतिशयेन क्रान्तदर्शिनः । देवस्य-
वरुणस्य । महीम्- महतीम् । मायाम्- प्रज्ञां शक्तिं वा । इमाम्- एताम् । नकिः- न कोपि । आ
दधर्ष- हिनस्ति ॥६॥

अ॒र्य॒म्यं वरु॑ण मि॒त्र्यं वा॒ सखा॑यं वा॒ स॒दमि॑द्भ्रातरं वा ।

वे॒शं वा॒ नित्यं॑ वरु॒णार॑णं वा॒ यत्सी॒माग॑श्च॒कृ॒मा शि॒श्रथ॑स्तत् ॥ ५.०८५.०७

अर्यम्यम्- सौशील्याधिदैवतम्। वरुण- ऋताधिदैवत। मित्र्यम्- स्नेहाधिदैवतम्। सखायम्-
सुहृद्भूतम्। सदमित्- सदैव। भ्रातरम्। वा। वेशम्- शरण्यम्। नित्यम्- सनातनम्। अरणम्-
शरणम्। वरुण। त्वां वा प्रति। यत्। सीम्- सर्वतः। आगः- पापम्। चकृम। तत्। शिश्रथः-
विनाशय ॥७॥

कित्वासो यद्विरिपुर्न दीवि यद्वा घा सत्यमुत यन्न विद्म।

सर्वा ता वि ष्य शिथिरेव देवाधा ते स्याम वरुण प्रियासः ॥ ५.०८५.०८

दिवि- देवने। कितवासः- अक्षकितवाः। रिरिपुः- लेपयन्ति। न- तद्वत्। यत्-
यत्पापमस्मास्वारोपितम्। यत्। सत्यम्- ज्ञातम्। यत्। न। विद्म- जानीमः। सर्वा- सर्वाणि।
ता- तानि। शिथिरेव- शिथिलानीव। वि स्य- विमोचय। देव। अध- अथ। वरुण। ते- तव।
प्रियासः- प्रियाः। स्याम- भवेम ॥८॥